

หอมกลิ่นสาบกวี่

โพรสิษฐ์ บางจา

มิ่งมนัสชน จักรกร

ถ้อยคำเหยี่ยวยาใจ

‘บางถ้อยคำของเพื่อน บางถ้อยคำของแฟน’

มิ่งมนัสชน จักรกร เป็นลูกชายของกวี่อีสานนาม ‘คำผา เพลงพิน’ ตอนพ่อเสียชีวิต เขายังเรียน ม.3 วันนี้เขาเป็นหนุ่มเต็มตัว เรียนจบ และได้ทำงานเขียนหนังสือตามที่ฝัน

“จุดเปลี่ยนอยู่ตอน ม.3 ที่พ่อจากไป ความเป็นผู้ชายคนเดียวที่บ้าน เศร้า เหงา ไม่มีใครให้ปรึกษา พ่อจากไปทิ้งหนังสือให้หลายพันเล่ม เราก็อ่านโดยไม่ตั้งใจ อ่านไปเรื่อย อ่านของพี่ปอน-พิบูลศักดิ์ ละครพล ‘ขอความรักบ้างได้ไหม’ นี่ ทำเอาหัวใจพองโต เริ่มอ่านหนังสือ มีโลกส่วนตัว พอมารู้จักก็ ก็หลงรักการอ่านไปแล้ว อ่านแล้วก็อยากเขียนบ้าง มันมีอะไรอัดอั้นตันใจ เยอะ...”

หนังสือของพ่อ เป็นเหมือนมรดกทางชีวิตจิตใจ กระทั่งเขาเติบโตด้วยการอ่านและการเขียน...

“เกิดมหาสารคาม เรียนมหาสารคาม เรียนวิชาเอกภาษาไทย กับอาจารย์ไพฑูริย์ ัญญา ได้เจอพี่ๆ ที่บ้านบอง เหมือนๆ กัน ชอบอ่านหนังสือมาตั้งแต่มัธยม เจอคนแบบเดียวกันก็รู้สึกดี คุยกันง่าย ปี 3 ถูกเพื่อนเลือกให้เป็นประธานชมรมวรรณศิลป์ ในมหาวิทยาลัย ก็ทำกิจกรรมซั้ดๆ เขียนๆ มาตลอด ใจมันเฝ้ทางด้านนี้ ตอนเรียนก็เขียนนั่นเขียนนี่ ได้ลงบ้าง ไม่ได้ลงบ้าง ตามประสา เรียนจบไปทำงานหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งที่กรุงเทพฯ ประมาณหนึ่งปี ก็พบว่าชีวิตของตัวเองไม่น่าจะชอบเมืองใหญ่ เลยหันหลังให้เมืองหลวงมาเป็นเจ้าหน้าที่

ป่าไม้ในป่า ทำงานทางด้านซั้ดเขียนบทความอนุรักษ์ธรรมชาติได้เกือบปี บ้านก็กวักมือเรียกหา คงถึงเวลากลับบ้านไปดูแลคนที่ดูแลเรามาตลอด ก็ได้มาทำงานที่สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ช่วงที่เรียนจบก็เขียนหนังสือตลอด และมีรางวัลจากแรงงานความฝันบ้าง...”

ผลงานเขียน อาทิ นวนิยาย ‘หากเธอเป็นจันทร์ฉันขอเป็นดาว’ ‘โลกของเรามีเพียงเสียงหัวเราะและรอยยิ้ม’ ‘เด็กหญิงดอกไม้ เด็กชายดวงดาว’ และรวมเรื่องสั้น ‘ลูกของแม่เป็นกวี่’

ปี 2551 ชนะเลิศประกวดหนังสือดีเด่น รางวัลเซเว่นบุ๊คส์อวอร์ด ประเภทนักเขียนรุ่นเยาว์ จากนวนิยายขนาดสั้นเรื่อง ‘โลกของเรามีเพียงเสียงหัวเราะและรอยยิ้ม’

ปี 2552 รองชนะเลิศประกวดหนังสือดีเด่น รางวัลเซเว่นบุ๊คส์อวอร์ด ประเภทนักเขียนรุ่นเยาว์ จากรวมเรื่องสั้น ‘ลูกของแม่เป็นกวี่’

ปี 2553 รางวัลศิลปะเพื่อเยาวชนไทย Young Thai Artist Award รางวัลดีเด่น สาขาวรรณกรรม จากนวนิยาย

เรื่อง ‘เด็กหญิงดอกไม้ เด็กชายดวงดาว’

นอกจากนวนิยาย เรื่องสั้น เขาก็พัวพันกับบทกวี เขื่้อมันว่าถ้อยคำสำนึกสามารถเยียวยาจิตใจ...

“ผมไม่รู้ว่่าสิ่งที่เขียนไปนั้น เขาเรียกมันว่าแคนโต้หรือเปล่า ถ้าเป็นมันก็คงเป็นแคนโต้ที่ไม่สมประกอบนัก เพราะผมไม่เคยศึกษาอะไรเกี่ยวกับเรื่องนี้เลย แต่ที่เขียนก็เพื่อเป็นการบำบัดตัวเอง บังเอิญเป็นช่วงที่ผมค่อนข้างท้อร้นหดกับชีวิตพอสมควร มันโดนกระทบจากเหตุการณ์

หลายๆ อย่าง แล้วเหมือนภายในของตัวเองเจ็บป่วย พอเจ็บป่วยก็เริ่มฟูมพวย เริ่มขีดๆ เขียนๆ ไว้ในสมุดบันทึก เป็นถ้อยคำสั้นๆ ที่เรารู้สึกกับมัน สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นรอบๆ ตัว สิ่งที่เราเห็น แล้วใจรู้สึก ก็ค้นพบว่ามันช่วยให้เราได้ในระดับหนึ่ง พอถูกอะไรกระทบมาอีก เราก็ขบคิด กลั่นมันออกมาเป็นถ้อยคำ เหมือนทุกถ้อยคำที่ขีดเขียนลงไปนั้น เป็นยารักษาเราขนานหนึ่ง เขียนแล้วใจโล่งไปสักพัก พอมันรุ่งรุ่มร่ามขึ้นมาอีก เราก็เขียนมันอีก ปล่อยอะไรที่อยู่ข้างในเราออกไป เพื่อให้ตัวเองอยู่ในโลกนี้ได้แบบไม่หดหู่หนัก..."

'ลูกของแม่เป็นกวี' - ชื่อหนังสือเล่มหนึ่งของเขา ย่อมบอกเล่าบางเรื่องราวของลูกชายกวี...

"ผมมองว่า กวี คือผู้ที่รู้สึกสำนึกกับเรื่องราวความเป็นไปทางสังคม ไม่ว่าจะเรื่องเล็กหรือเรื่องใหญ่ และก็รู้สึกสำนึกกับหัวใจของตัวเองด้วย คือรู้สึกกับด้านนอก และก็ดึงลึกเข้าไปด้านใน คร่ำครวญ หัวเราะ ร้องให้กับตัวเองได้ คอยตรวจสอบตัวเอง ทั้งนี้ อาจจะได้เขียนออกมาเป็นตัวหนังสือ แต่เขาต้องขบคิดอะไรหลายๆ อย่างเกี่ยวกับความเป็นไปของชีวิต ส่วนบทกวีก็คือ ผลลัพธ์จากการที่กวีคนหนึ่งกลั่นกรองถ้อยคำออกมาเป็นตัวอักษร เพื่อให้คนที่ได้อ่านซึมซับความงาม ยกระดับจิตใจ ไม่ทำร้ายกัน และกัน ชาวบางคนหนึ่งก็สามารถเป็นกวีได้ เพียงแต่เขากลั่นมันออกมาเป็นอย่างไร เขาอาจจะเห็นเห็นหมัดอยู่บนตัววัวควาย แล้วก็ค่อยๆ นั่งเอาหีบหมัดเหล่านั้นออกให้ทีละตัว ผมว่ามันก็เป็นภาวะของกวีอย่างหนึ่ง..."

มิ่งมนัสชน จักรหา, สำหรับบทบาทบางถ้อยคำในชีวิต หรือบางสแตตัสในเฟซบุ๊ก เขาสารภาพว่า "ในใจลึกๆ นั้น ผมอยากให้มีเป็นนิทรรศการส่วนตัว เป็นนิทรรศการของความป่วยไข้ที่มันรุ่มร่ามอยู่ ผมรักบทกวี ที่นอกจากมันสวยงามแล้ว อีกบทบาทหนึ่ง มันยังช่วยบำบัดสิ่งต่างๆ ในตัวเราได้..." ■

บางถ้อยคำของเพื่อน บางถ้อยคำของผม

- 1) ถ้อยคำของเพื่อนบางคน พามผมก้าวพ้นวิกฤติ ในเรื่องบางเรื่อง
- 2) ยามเช้า ควรหากาแฟดีๆ กินสักแก้ว เพื่อให้รู้ว่า หัวใจนั้นยังเต้นอยู่
- 3) บุรุษควรไตร่ตรองและตระหนักว่า นำตาของสตรีหนึ่งหยดนั้น มหาศาลกว่าน้ำทั้งมหาสมุทร

- 4) ชีวิตที่สมบูรณ์แบบ คือชีวิตที่มี ทั้งคนเกลียดและคนชัง
- 5) เนรดูดา เดินบนหาดทรายชายทะเล เขาจึงพบว่า มีหลายอย่างที่ไม่สามารถอธิบายได้
- 6) ไอน์สไตน์ สอนข้าพเจ้าปั่นจักรยาน ส่วน คาลิล ยิบราน สอนให้ข้าพเจ้าเดิน
- 7) อย่าทำเป็นเข้าใจชีวิต เพราะเมื่อคุณเข้าใจมัน คุณก็จะไม่เข้าใจอะไรเลย
- 8) เมื่อหัวใจมีรูพรุน วิธีแก้ไขที่โง่ที่สุดคือ การพยายามรักษา
- 9) ปลาอาจว่ายน้ำทวนน้ำได้ แต่สายน้ำ ไม่อาจไหลย้อนคืน
- 10) เด็กชอบดวงดาว เพราะมันมีแสง ผู้ใหญ่ชอบดวงดาว เพราะมันไม่มีใครเป็นเจ้าของ
- 11) เด็กร้องไห้ โลกไม่ต้องการเหตุผล ส่วนผู้ใหญ่ร้องไห้ โลกเรียกร้องเหตุผล
- 12) ภาพถ่ายที่งดงามที่สุด คือภาพที่เรา ไม่ได้ถ่ายคนเดียว
- 13) บางเวลา ภูมิประเทศในหัวใจของเรา ก็ไม่น่าท่องเที่ยว
- 14) เราอาจเห็นความซื่อสัตย์ ที่ชัดเจนที่สุดในดวงตาของสุนัข

มิ่งมนัสชน จักรหา
บทกวีปี 2555